

ISSN 2411-166x (online)

ISSN 2312-5675 (print)

Психіатрія, неврологія та медична психологія

Міжнародний науково-практичний журнал

Психиатрия, неврология
и медицинская психология

Международный научно практический журнал

Psychiatry, Neurology
and Medical Psychology

International scientific and practical journal

Том 4
№ 8
2017

ISSN 2411-166X (Online)

ISSN 2312-5675 (Print)

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА
ХАРЬКОВСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени В.Н. КАРАЗИНА
V.N.KARAZIN KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY

Психіатрія, неврологія та медична психологія Психиатрия, неврология и медицинская психология Psychiatry, Neurology and Medical Psychology

Міжнародний
науково-практичний журнал

Том 4, № 8

Заснований 2014 р.

Харків
2017

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

В. І. Пономарьов (Україна) – д.мед.н., професор, академік АНВО України, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

- Є. Г. Дубенко** (Україна) – д.мед.н., професор, академік АНВО України, Заслужений діяч науки України, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна – відповідальний редактор
- О. С. Кочарян** (Україна) – д.психол.н., професор, академік АНВО України, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
- М. І. Яблучанський** (Україна) – д.мед.н., професор, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
- В. А. Абрамов** (Україна) – д.мед.н., професор, академік АНВО України, Донецький національний медичний університет імені М. Горького
- I. О. Бабюк** (Україна) – д.мед.н., професор, академік АНВО України, дійсний член Нью-Йоркської АН, Донецький національний медичний університет імені М. Горького
- В. С. Бітенський** (Україна) – д.мед.н., професор, член-кор. НАМН України
- С. К. Євтушенко** (Україна) – д.мед.н., професор, академік АНВО України, Заслужений діяч науки і техніки України, Донецький національний медичний університет імені М. Горького
- С. Д. Максименко** (Україна) – д.психол.н., професор, академік АНВО України, академік НАНУ України, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАНУ України

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

- К. В. Аймедов** (Україна) – д.мед.н., професор, академік АНВО України, Одеський національний медичний університет МОЗ України
- М. О. Boehm** (Росія) – д.мед.н., професор, член-кор. РАМН, Заслужений діяч науки РФ, НДІ психічного здоров'я СВ РАМН, Томський державний університет
- В. А. Вербенко** (Україна) – д.мед.н., професор, Державний медичний університет імені С. І. Георгієвського
- С. Ф. Глузман** (Україна) – Асоціація психіатрів України, Українсько-американське бюро захисту прав людини, Міжнародний медичний реабілітаційний центр для жертв війни та тоталітарних режимів
- I. А. Григорова** (Україна) – д.мед.н., професор, Заслужений діяч науки і техніки України, академік УАН, Харківський національний медичний університет
- М. Дабковський** (Польща) – MD, PhD, Університет Миколи Коперника
- Р. О. Євстегнєєв** (Білорусь) – д.мед.н., професор, Білоруська психіатрична асоціація, Білоруська медична академія післядипломної освіти
- О. Ф. Іванова** (Україна) – д.психол.н., Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
- В. М. Краснов** (Росія) – д.мед.н., професор, ФГБУ «Московський науково-дослідний інститут психіатрії» МОЗ Росії, ГБОУ ВПО «Російський національний дослідницький медичний університет ім. М. І. Пирогова»
- Н. І. Кривоконь** (Україна) – д.психол.н., Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
- I. В. Кряж** – д.психол.н., Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
- Т. А. Літовченко** (Україна) – д.мед.н., професор, Харківська медична академія післядипломної освіти, Україна
- Н. Г. Михановська** (Україна) – д.м.н., Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
- В. Д. Мішиєв** (Україна) – д.мед.н., професор, академік АНВО України, Національна медична академія післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика МОЗ України
- О. Г. Морозова** (Україна) – д.мед.н., професор, Харківська медична академія післядипломної освіти
- М. Мусалек** (Австрія) – MD, Інститут соціальної естетики і психічного здоров'я, Університет імені Зігмунда Фрейда
- А. О. Наку** (Молдова) – д.мед.н., професор, Державний університет медицини та фармації імені М. Тестеміцану

Затверджено до друку рішенням
Вченого ради Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 14 от 27.10.2017).
Статті пройшли внутрішнє
та зовнішнє рецензування.
Свідоцтво про державну реєстрацію
KB № 20696–10496Р від 17.04.2014.

Журнал внесено до переліку наукових фахових видань України:

- у галузі психологічних наук (Наказ МОН України № 747 від 13.07.2015);
– у галузі медичних наук (Наказ МОН України № 515 від 16.05.2016).

Журнал представлено у таких наукометричних базах та пошукових системах:

- Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського;
– Наукова періодика Каразинського університету;
– РІНЦ.

Адреса редакції:

Харківський національний університет імені
В. Н. Каразіна, майдан Свободи, 6, кімн. 605,
м. Харків, 61022, Україна.
Tel.: +38 057 705 11 71.
E-mail: journal@psychiatry-neurology.org;
www.psychiatry-neurology.org.
© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна,
оформлення, 2017.

EDITOR-IN-CHIEF:

V. I. Ponomaryov (Ukraine) – MD, Professor, Academician of HEAS of Ukraine, V. N. Karazin Kharkiv National University

EDITORIAL BOARD:

E. G. Dubenko (Ukraine) – MD, Professor, Honored Worker of Science of Ukraine, V. N. Karazin Kharkiv National University – executive editor
A. S. Kocharyan (Ukraine) – MD, Professor, Academician of HEAS of Ukraine, V. N. Karazin Kharkiv National University, Ukraine)
N. I. Yabluchanskiy (Ukraine) – MD, Professor, V. N. Karazin Kharkiv National University
V. A. Abramov (Ukraine) – MD, Professor, Academician of HEAS of Ukraine, Donetsk National Medical University
I. A. Babyuk (Ukraine) – MD, Professor, Academician of HEAS of Ukraine, Member of the New York Academy of Sciences, Donetsk National Medical University
V. S. Bitenskiy (Ukraine) – MD, Professor, corresponding member of NAMS of Ukraine
O. S. Chaban (Ukraine) – MD, Professor, Academician of HEAS of Ukraine, Ukrainian Research Institute for Social and Forensic Psychiatry and Narcology, Ministry of Health of Ukraine
A. P. Chuprikov (Ukraine) – MD, Professor, P. L. Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education Ministry of Health of Ukraine
S. K. Evtushenko (Ukraine) – MD, Professor, Academician of HEAS of Ukraine, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, Donetsk National Medical University

S. D. Maksimenko (Ukraine) – MD, Professor, Academician of HEAS of Ukraine, Academician of NAES of Ukraine, G.S. Kostyuk Institute of Psychology, NAPS of Ukraine
B. V. Mikhaylov (Ukraine) – MD, Professor, Academician of HEAS of Ukraine, Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education
A. K. Napreenko (Ukraine) – MD, Professor, O. O. Bogomolets National Medical University
I. Y. Pinchuk (Ukraine) – MD, Professor, Ukrainian Research Institute for Social and Forensic Psychiatry and Narcology, Ministry of Health of Ukraine
S. I. Shkrobot (Ukraine) – MD, Professor, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, I. Horbachevsky Ternopil State Medical University
I. K. Sosin (Ukraine) – MD, Professor, Honored inventor of Ukraine, Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education
S. I. Tabachnikov – MD, Professor, Academician of HEAS of Ukraine, Ukrainian Research Institute for Social and Forensic Psychiatry and Narcology, Ministry of Health of Ukraine, Ukraine
L. N. Yuryeva (Ukraine) – MD, Professor, Academician of HEAS of Ukraine, State Establishment "Dnipro Medical Academy"

ADVISORY EDITORIAL BOARD:

C. V. Aymedov (Ukraine) – MD, Doctor of Medical Sciences, Professor, Academician of HEAS of Ukraine, Odesa National Medical University, Ministry of Health of Ukraine
N. A. Bokhan (Russia) – MD, Professor, corresponding member of RAMS, Honored Worker of Science of RF, Research Institute of Mental Health SB RAMS, Tomsk State University
V. Chabrat – PhD, Institute of Psychiatry and Neurology, Poland)
T. V. Chernobrovkina (Russia) – MD, Professor, Institute for Advanced Studies of Health Ministry, Russian State Medical University
V. V. Chugunov (Ukraine) – MD, Professor, Zaporozhye State Medical University
M. Dabkowski (Poland) – MD, PhD, Nicolaus Copernicus University
R. A. Evstegneev (Belarus) – MD, Professor, Belarusian Psychiatric Association, Belarusian Medical Academy of Postgraduate Education
A. O. Filts (Ukraine) – MD, Professor, D. Galitsky National Medical University
M. Fritzsch (Switzerland) – PhD, Practice of Internal Medicine
S. F. Gluzman (Ukraine) – Association of Psychiatrists of Ukraine, Ukrainian-American Human Rights Bureau, Medical Rehabilitation Center for the Victims of Wars and Totalitarian Regimes
I. A. Grigorova (Ukraine) – MD, Professor, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, Academician of UAS, V. N. Karazin Kharkiv National University
H. Herrman (Australia) – MD, The University of Melbourne
O. F. Ivanova (Ukraine) – MD, V. N. Karazin Kharkiv National University
V. N. Krasnov (Russia) – MD, Professor, FSBO "Moscow Research Institute of Psychiatry" Russian Ministry of Health, Pirogov Russian National Research Medical University, RNRMU
I. V. Kryazh (Ukraine) – MD, V. N. Karazin Kharkiv National University
N. I. Kryvokon (Ukraine) – MD, Professor, V. N. Karazin Kharkiv National University
T. A. Litovchenko (Ukraine) – MD, Professor, Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education
N. G. Mikhanovskaya (Ukraine) – MD, V. N. Karazin Kharkiv National University
V. D. Mishiev (Ukraine) – MD, Professor, Academician of HEAS of Ukraine, P. L. Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education Ministry of Health of Ukraine

O. G. Morozova (Ukraine) – MD, Professor, Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education
M. Musalek (Austria) – MD, Institute Social Aesthetics and Mental health, Sigmund Freud University
A. A. Naku (Moldova) – MD, Professor, N. Testemițanu State University of Medicine and Pharmacy
M. M. Odinak (Russia) – MD, Professor, Corresponding Member of the RAMS, Honorary Doctor of Russia, S. M. Kirov Military Medical Academy
Y. V. Popov (Russia) – MD, Professor, Honored Worker of Science of RF, V. M. Bekhterev St. Petersburg Neuropsychiatric Research Institute
V. F. Prostomolotov (Ukraine) – MD, Professor, I. I. Mechnikov Odesa National University
N. G. Pshuk (Ukraine) – MD, Professor, N. I. Pirogov Vinnitsa National Medical University
R. Ptacek (Czech) – PhD, Charles University
A. A. Revenok (Ukraine) – MD, Professor, Ukrainian Research Institute for Social and Forensic Psychiatry, Ministry of Health of Ukraine
S. V. Rimsha (Ukraine) – MD, Professor, N. I. Pirogov Vinnitsa National Medical University
V. Z. Rothschild-Varibrus (Ukraine) – PhD, Rothschild Academy of Sciences
A. I. Serdyuk (Ukraine) – MD, Professor, Kharkiv Medical Academy of Postgraduate Education
V. K. Shamrey (Russia) – MD, Professor, S. M. Kirov Military Medical Academy
A. A. Skoromets (Russia) – MD, Professor, Academician of the Academy of Medical Sciences, Corresponding Member RAMS, Pavlov First Saint Petersburg State Medical University
A. N. Skripnikov (Ukraine) – MD, Professor, Ukrainian Medical Stomatological Academy
M. L. Smulson (Ukraine) – MD, Professor, G. S. Kostyuk Institute of Psychology, NAPS of Ukraine
V. A. Verbenko (Ukraine) – MD, Professor, S. I. Georgievsky Crimea State Medical University

Approved for print by the decision
of the Academic Council
of V. N. Karazin Kharkiv
National University
(protocol No.14 from 27.10.2017).

All articles have been reviewed.
Certificate of state registration KB
№ 20696–10496P from 17.04.2014.

The magazine is in the list of scientific specialized publications of Ukraine:

- in the field of psychological sciences (the order of the Ministry of Education and Science of Ukraine № 747 from 13.07.2015);
- in the field of medical sciences (the order of the Ministry of Education and Science of Ukraine № 515 from 16.05.2016).

The journal is represented in the following scientific periodical databases and search systems:

- V.I. Vernadsky National Library of Ukraine
- Scientific Periodicals of Karazin University
- Russian Index of Scientific Citation

Editorial board address:

V. N. Karazin Kharkiv National University,
Svobody Sq., 6, Room 605, Kharkiv, 61022, Ukraine.
Tel: +38 057 705 11 71.
E-mail: journal@psychiatry-neurology.org;
www.psychiatry-neurology.org.
© V. N. Karazin Kharkiv National University,
design, 2017.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

В. И. Пономарёв (Украина) – д.мед.н., профессор, академик АНВО Украины
(Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина)

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

Е. Г. Дубенко (Украина) – д.мед.н., профессор, академик АНВО Украины, Заслуженный деятель науки Украины, Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина – ответственный редактор

А. С. Кочарян (Украина) – д.психол.н., профессор, академик АНВО Украины, Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина

Н. И. Яблучанский (Украина) – д.мед.н., профессор, Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина

В. А. Абрамов (Украина) – д.мед.н., профессор, академик АНВО Украины, Донецкий национальный медицинский университет имени М. Горького

И. А. Бабюк (Украина) – д.мед.н., профессор, академик АНВО Украины, действительный член Нью-Йоркской АН, Донецкий национальный медицинский университет имени М. Горького

В. С. Битенский (Украина) – д.мед.н., профессор, член-корр. НАМН Украины

С. К. Евтушенко (Украина) – д.мед.н., профессор, академик АНВО Украины, Заслуженный деятель науки и техники Украины, Донецкий национальный медицинский университет имени М. Горького

С. Д. Максименко (Украина) – д.психол.н., профессор, академик АНВО Украины, академик НАН Украины, Институт психологии имени Г. С. Костиюка НАН Украины

РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ:

К. В. Аймедов (Украина) – д.м.н., профессор, академик АНВО Украины, Одесский национальный медицинский университет МЗ Украины

Н. А. Бокан (Россия) – д.мед.н., профессор, член-корр. РАМН, Заслуженный деятель науки РФ, НИИ психического здоровья СО РАМН, Томский государственный университет

В. А. Вербенко (Украина) – д.мед.н., профессор (Государственный медицинский университет имени С. И. Георгиевского)

С. Ф. Глузман (Украина) – Ассоциация психиатров Украины, Украинско-американское бюро защиты прав человека, Международный медицинский реабилитационный центр для жертв войны и тоталитарных режимов

И. А. Григорова (Украина) – д.мед.н., профессор, Заслуженный деятель науки и техники Украины, академик УАН, Харьковский национальный медицинский университет

М. Дабковский (Польша) – MD, PhD (Университет Николая Коперника)

Р. А. Евстегнеев (Беларусь) – д.мед.н., профессор, Белорусская психиатрическая ассоциация, Белорусская медицинская академия последипломного образования

О. Ф. Иванова (Украина) – д.психол.н., Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина

В. Н. Краснов (Россия) – д.мед.н., профессор, ФГБУ «Московский НИИ психиатрии» МЗ России, ГБОУ ВПО «Российский национальный исследовательский медицинский университет имени Н. И. Пирогова»

Н. И. Кривоконь (Украина) – д.психол.н., Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина

И. В. Кряж (Украина) – д.психол.н., Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина

Т. А. Литовченко – д.мед.н., профессор, Харьковская медицинская академия последипломного образования, Украина)

Н. Г. Михановская (Украина) – д.м.н. (Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина)

В. Д. Мишиев (Украина) – д.мед.н., профессор, академик АНВО Украины, Национальная медицинская академия последипломного образования имени П. Л. Шупика МЗ Украины

О. Г. Морозова (Украина) – д.мед.н., профессор, Харьковская медицинская академия последипломного образования

М. Мусалек (Австрия) – MD, Институт социальной эстетики и психического здоровья, Университет имени Зигмунда Фрейда

А. А. Наку (Молдова) – д.мед.н., профессор, Государственный университет медицины и фармации имени Н. Тестемицану

Утверждено к печати решением
Ученого совета Харьковского национального
университета имени В. Н. Каразина
(протокол № 14 от 27.10.2017).
Все статьи прошли внутреннее
и внешнее рецензирование.
Свидетельство государственной регистрации
КВ № 20696–10496Р от 17.04.2014.

Журнал включен в перечень научных специализированных изданий Украины:

- в области психологических наук (приказ МОН Украины № 747 от 13.07.2015);
- в области медицинских наук (приказ МОН Украины № 515 от 16.05.2016).

Журнал представлен в следующих научометрических базах и поисковых системах:

- Национальная библиотека Украины имени В. И. Вернадского;
- Научная периодика Каразинского университета;
- РИНЦ.

Б. В. Михайлов (Украина) – д.мед.н., профессор, академик АНВО Украины, Харьковская медицинская академия последипломного образования

А. К. Напреенко (Украина) – д.мед.н., профессор, Национальный медицинский университет имени А. А. Богомольца МЗ Украины

И. Я. Пинчук (Украина) – д.мед.н., Украинский НИИ социальной и судебной психиатрии и наркологии МЗ Украины

И. К. Сосин (Украина) – д.мед.н., профессор, Заслуженный изобретатель Украины, Харьковская медицинская академия последипломного образования

С. И. Табачников (Украина) – д.мед.н., профессор, академик АНВО Украины, Украинский НИИ социальной и судебной психиатрии и наркологии МЗ Украины

О. С. Чабан (Украина) – д.мед.н., профессор, академик АНВО Украины (Украинский НИИ социальной и судебной психиатрии и наркологии МЗ Украины)

А. П. Чуприков (Украина) – д.мед.н., профессор, Национальная медицинская академия последипломного образования им. П. Л. Шупика МЗ Украины

С. И. Шкробот (Украина) – д.мед.н., профессор, Заслуженный деятель науки и техники Украины, Тернопольский государственный медицинский университет имени И. Горбачевского

Л. Н. Юрьева (Украина) – д.мед.н., профессор, академик АНВО Украины, Днепровская государственная медицинская академия

М. М. Одинак (Россия) – д.мед.н., профессор, член-корр. РАМН, Заслуженный врач РФ, ФГБОУ ВПО «Военно-медицинская академия имени С. М. Кирова» МО РФ

Ю. В. Попов (Россия) – д.мед.н., профессор, Заслуженный деятель науки РФ, Санкт-Петербургский психоневрологический НИИ им. В. М. Бехтерева

В. Ф. Простомолов (Украина) – д.мед.н., профессор, Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова

Р. Пташек (Чехия) – PhD, Карлов университет

Н. Г. Пшук (Украина) – д.мед.н., профессор, Винницкий национальный медицинский университет имени Н. И. Пирогова

А. А. Ревенок (Украина) – д.мед.н., профессор, Украинский НИИ социальной и судебной психиатрии и наркологии МЗ Украины

С. В. Римша (Украина) – д.мед.н., профессор, Винницкий национальный медицинский университет им. Н. И. Пирогова

В. З. Ротшильд-Варибрус (Украина) – к.мед.н., Ротшильдовская академия наук

А. И. Сердюк (Украина) – д.мед.н., профессор, Харьковская медицинская академия последипломного образования

А. А. Скоромец (Россия) – д.мед.н., профессор, академик ЕА АМН, член-корр. РАМН, Первый Санкт-Петербургский государственный медицинский университет имени акад. И. П. Павлова

А. Н. Скрипников (Украина) – д.мед.н., профессор, Украинская медицинская стоматологическая академия

М. Л. Смульсон (Украина) – д.психол.н., профессор, Институт психологии имени Г. С. Костиюка НАН Украины

А. О. Фильц (Украина) – д.мед.н., профессор, Национальный медицинский университет имени Д. Галицкого

М. Фрицше (Швейцария) – PhD, Клиника внутренней медицины

В. Хабрат (Польша) – PhD, Институт психиатрии и неврологии Республики Польша

Х. Херрман (Австралия) – MD, Мельбурнский университет

Т. В. Чернобровкина (Россия) – д.мед.н., профессор, Институт повышения квалификации МЗ РФ, Российский государственный медицинский университет

В. В. Чугунов (Украина) – д.мед.н., профессор, Запорожский государственный медицинский университет

В. К. Шамрей (Россия) – д.мед.н., профессор, ФГБОУ ВПО «Военно-медицинская академия имени С. М. Кирова» МО РФ

Адрес редакции:

Харьковский национальный университет
имени В. Н. Каразина, площадь Свободы, 6,
комн. 605, г. Харьков, 61022, Украина.

Тел.: +38 057 705 11 71.

E-mail: journal@psychiatry-neurology.org;
www.psychiatry-neurology.org.

© Харьковский национальный университет
имени В. Н. Каразина, оформление, 2017.